

LANDSFORENINGEN LEVENDE HAV

The Danish Society for A Living Sea

Folketinget, Christiansborg
Udvalget for fødevarer, landbrug og fiskeri
1240 København K
Fiskeripolitiske spørgsmål

Til Fødevareudvalget

Levende Hav opfordrer Folketinget til at få drøftet og afklaret følgende fiskeripolitiske spørgsmål med Fødevareministeren.

1. Status på FKA reguleringen – er udviklingen tilfredsstillende?
2. Hvis EU åbner for støtte til fiskernes køb af brændstof, skal danske fiskere så også have støtte til brændstoffet?
3. 5 specifikke spørgsmål som alle handler om motorkraften i danske fiskefartøjer

Spørgsmålene er rejst i kølvandet på Levende Havs togt på den jyske vestkyst, hvor vi tager temperaturen på fiskeriets olieforbrug. I den forbindelse får vi bekræftet en del viden vi havde, men vi får også nye oplysninger og problemstillinger. Bl.a. de følgende som vi meget gerne vil have de ansvarlige politikeres og regeringens kommentarer til.

1. I okt. 2005 indgik regeringen og Dansk Folkeparti en fiskeripolitisk aftale som betød at kvoterne blev overdraget til fiskerne til ejendom i mindst otte år. FKA (Fartøjskvoteandele) var født og blev derefter en vigtig del af fiskeriets virkelighed. Vi behøver ikke her at gå i detaljer med FKA og dens historie, da den sikkert er velkendt af alle i Folketinget. Men hvis nogen har brug for lidt baggrund kan vi henvise til et link på Levende Havs hjemmeside hvor vi har samlet det meste af den historie. <http://www.levendehav.dk/politik/dansk-fiskeripolitik/FKA-siden-2008.htm>

Spørgsmålet nu handler om de større trawlere som solgte til de kvoteselskaber som også dukkede op med fiskerireformen fra okt. 2005.

Fiskere fortæller at x antal større og mindre fartøjer, her fra Thyborøn solgte til disse kvoteselskaber. De nærmere omstændigheder om hvordan det lader sig gøre under de gældende regler er dunkle. Men der er åbenbart flere fartøjer involveret i hver transaktion; der er bytte af kvoter osv. Men det er dunkelt. Tilbagestår at x antal fartøjer fortsætter fiskeriet, men nu mest ved at leje sig til kvoterne. 3F har åbenbart også rejst nogle sager som vi ikke kender detaljerne i og omkring. Men når et fartøj lejer sine kvoter så bliver denne udgift ”trukket forlods ud” ligesom olie, is og andre forlods udgifter, oplyser fiskerne.

Det betyder helt konkret, at partsfiskerne nu betaler af deres hyre for at fartøjer kan leje sig til de fisk som ejeren af fartøjet solgte til kvoteselskaberne. Det siger danske partsfiskere nej til og som en konsekvens heraf ansætter fartøjerne flere og flere fra Østeuropa.

Hvad er nu det for noget? Det er helt klart en udvikling som ikke fik nogen opmærksomhed før 2005, det er blot gledet ind i FKA modellen, men ikke af fordøren. Og det er klart en meget bekymrende udvikling.

LANDSFORENINGEN LEVENDE HAV

The Danish Society for A Living Sea

Hvordan kan det forsvares politisk, for ikke at sige etisk, at ejerne af fartøjerne kan sælger for millioner af kroner, uden at fartøjet forsvinder ud af fiskeriet, men nu blot lejer sine kvoter i de selskaber de selv har oprettet til formålet?

De ansvarlige i Danmarks Fiskeriforening ynder ellers at fortælle offentligheden, at de ikke længere kan få dansk mandskab og derfor bliver nødt til at hyre fra andre lande.

Det er sandt, men de ansvarlige undlader at fortælle hvorfor de ikke længere kan få danske fiskere på danske fartøjer. For os er det logisk, at danske partsfiskere føler sig bondefanget. De har lige som skipperen og ejerne af fartøjerne været med til at opbygge det historiske fiskeri som FKA blev udregnet efter. Og så synes de selvfølgelig, at det er uretfærdigt at de nu skal betale for at fiske, uden at de har fået en eneste krone fra slaget af kvoterne. Det hænger ganske enkelt ikke sammen i deres og nu også i vore hoveder.

Problemet i denne sag aktualiseres af den lukkethed der stadig er om handlen med kvoter, hvem sælger til hvem og til hvor meget? Vi blev lovet et offentligt register i forbindelse med FKA, hvor bliver det af?

Lukketheden rejser hele spørgsmålet om prisen på FKA andele – hvem prisansætter dem?

Hvordan kan Fiskeribanken f.eks. udregne hvad kvoterne er værd når de skal give lån? På Fiskeribankens hjemmeside <http://www.fiskeribanken.dk/sw51164.asp> kan man læse hvad banken udlåner til.

F.eks. rødspætter 20 DDK/kg, så har man en andel på 500 tons kan man altså låne 10 mio. på den andel. Men i dag er kvote rødspætter reelt ikke noget værd. Rødspætterne kan ikke fanges i trawl og bomtrawl fordi olien er for dyr, derfor kan man heller ikke leje kvoterne ud længere. Men en bomtrawler som har en andel på 5-1000 tons kan låne de mange offentlige kroner. Og må vi gå ud fra er det også vilkårene for lån fra de private banker.

Vi ved at trawlerne i sig selv ikke er det værd de kan sælges til, for der er intet marked for dem. Det var også efter vores mening årsagen til regeringen opfandt denne FKA model, men nu er fisken så heller ikke noget værd.

Hvad foregår der i dette erhverv som fiskere der ikke deltager i al den spekulation; låntagning; salg til sig selv og andre kalder det rene "Klondyke"?

Når man er forgældet til op over skorsten og så sælger til sig selv med offentlige og private lån, er det så ikke hvad vi normalt kalder "kreativ bogføring"? Hvem kontrollere i det offentlige at priserne på FKA andele har hold i virkeligheden, og i givet fald – hvilken virkelighed?

Tilbagestår partsfiskerne som søger arbejde uden for fiskeriet og den danske befolkning som betaler gildet, i total uvidenhed om at regeringen og Dansk Folkeparti de facto har foræret nogle få ejere i dansk fiskeri flere hundrede millioner kroner, og det vel at mærke penge som ikke gør en kroners forskel til løsning af fiskeriets problemer og udvikling. Millioner som sikkert nu også er tabt, hvis olien og renten fortsætter med at stige de kommende år. Hvad sker der reelt med fiskerisamfundene når partsfiskerne giver op? Hvordan kan regeringen finde indhold i regeringens mange påstande om de ønsker velfungerende fiskesamfund i lyset af udviklingen som den er i gang og som den tegner sig?

LANDSFORENINGEN LEVENDE HAV

The Danish Society for A Living Sea

I Levende Hav mener vi at fiskesamfundene er vigtige også når det kommer til miljø- og ressourceforvaltningen. For selv om danske fiskere, herunder partsfiskerne, bestemt ikke har forvælt miljøet og fiskebestandene til UG op til FKA modellen, så arbejdede alle for at det skulle blive bedre, og der var også flere tegn på at erhvervet bevægede sig i den rigtige retning.

Det er en påstand som vi ikke kan dokumentere, men vi mener det er overvejende sandsynligt, at et fartøj med en østeuropæisk besætning vil have svære ved at tage miljø- og ressourceproblemerne alvorligt. Hvis det er tilfældet bliver det også svære at få øje på et større mål af selvforvaltning i fiskeriet. Mere selvforvaltning er ikke hele svaret, men en vigtig del af løsningen, efter at det står klart for de fleste at den centrale regulering og kontrol ikke har kunnet sikre det bæredygtige fiskeri. En dansk partsfisker vil alt andet lige være mere fokuseret på de negative konsekvenser af selve fiskeriet, og det målt direkte i fiskeriet, men også indirekte i og med at fiskere jo snakker sammen på tværs af alle fiskerier.

Spørgsmålet er: Er Folketinget helt og fuldt orienteret om denne udvikling i fiskeriet? Og hvis hvad er så Folketinget og ikke mindst regeringens kommentarer til denne udvikling?

2. Levende Hav er rundt for at få syn for sagen mht. olieforbruget i lyset af de stigende priser på brændstof. Vi ser de store trawlere bliver bundet til kajen, det løber ikke rundt længere. Og vi ser og hører at fiskeriets store organisationer i EU nu lægger et voksende pres på EU kommissionen for at få åbnet op for støtte til køb af brændstof. Vi bemærkede med tilfredshed, at fødevareministeren gjorde klart fornyelig, at priserne på brændstoffet måtte "fiskerne selv klare".

Men nu skriver Fishing News, efter et af mange møder mellem industrien og EU kommissær Joe Borg, følgende: "According to the European Association of Fish Producers (EAPO), which met Dr. Borg on 8 April, the commissioner has committed himself to: allocate resources to find mid-to long-term solutions put forward by EAPO for escalating oil prices".

Hvad dette løfte helt konkret indebærer, står indtil videre hen i det uvisse. Vi vil meget gerne have svaret på spørgsmålet: **Hvis EU kommissionen åbner for en general støtte til køb af brændstof, vil vi så i Danmark kunne fastholde at danske fartøjer ikke skal have støtte til køb af brændstof?**

De følgende spørgsmål er alle knyttet til fartøjernes motorstørrelser og de af Levende Hav påståede ulovligheder som er affødt af reglerne om begrænsninger i hvor store motorerne må være. Af mange gode grunde, herunder ikke mindst CO2 spørgsmålet, er det vigtigt at fiskeriet foregår under mindst mulig brug af olie.

3. Mener Folketinget og regeringens at der nu er styr på danske fiskefartøjernes motorkraft?
4. I august 2005 modtog ministeriet en liste med ca. 140 danske fiskefartøjer som vi i Levende Hav mente, havde ondt i motorkraften (vi havde udformet listen således at der var "sikre" og "usikre" fartøjer, dvs. hvilke fartøjer vi mente var helt sikkert ulovlige) Et meget hurtigt studie af den liste viser i dag, at ca. 50 fartøjer ikke længere er i fiskeriet. 10 -15 fartøjer har fået større motorkraft (selv om det er samme motor som i 2005) og ca. 1/3 af resten er aktive. Det er en sag som fortjener en til bunds gående undersøgelse. Og den kan nu passende starte med svaret på hvorledes det kan lade sig gøre at et fartøj får meget større motorkraft med den samme motor uden at miste sine historiske rettigheder dvs. FKA andele? Og hvordan skal det fartøj i fremtiden fiske sine andele, når det ikke længere må fiske i f.eks. Østersøen? Blev bytte af kvoter og kvoteselskaberne introduceret i FKA modellen, for at få hvidvasket de sorte og grå fisk?

LANDSFORENINGEN LEVENDE HAV

The Danish Society for A Living Sea

5. For hvad er der sket siden? Er der overhovedet fartøjer som har mistet deres rettigheder pga. af motorkraftmisbrug? Hvis det er hvor mange er det så?
6. Det er historie nu, men den lærer vi som bekendt også af, hvis vi vel at mærke kender den. Vil vi ikke være ved den, kendes ved den, få den frem i lyset, så har vi mennesker det med at gentage vore historiske fejltagelser. Det ser ud til at være tilfældet i denne sag hvor vi måske kunne have forebygget at fiflerierne og ulovligheder omkring motorkraften kunne fortsætter. Og tilsyneladende fortsætte de i de godt nok få nybygninger vi ser i dag. Hvordan er det muligt? At det ulovlige fiskeri med for store motorer skader sagen og den lovlige fisker kan der ikke være to meninger om, hvorfor tillader myndighederne det så? Vi mener f.eks. at en nybygning som RI 323 og det søsterskib der er på vej, ikke lever op til reglerne, da det er alt for store fartøjer, med alt få små maskiner. Det hænger ikke sammen. Og hvad er den logiske forklaring på at man køber en stor motor der koster en masse penge, når man kun kan bruge en mindre del af dens motorkraft, hvis ikke det er fordi man har brug for den store motor? De har sikkert også fået støtte fra FIUF midler, måske mere end 1 mio. hver. Hvordan kan ansvarlige myndigheder med viden om fiskeri (det må vi gå ud fra at de har) støtte projekter som de VED ikke kan leve op til de regler der står på papiret? Vi hører også om store trawlere der skal sættes ind på Limfjorden, og vi ser i dagsordner og referater fra Erhvervsfiskeriudvalget at Danmarks Fiskeriforening stiller forslag til lempeligere regler på området og kW overflytninger som efter vores mening kun kan forklares med tidligere overtrædelser af motorkraft begrænsningerne. Fortsætter dansk fiskeri i virkeligheden på den kW kurs som vi oplevede den før 2005?
7. Tidligere kunne offentligheden se lister over hvilke fartøjer der har fået støtte, de lister er fjernet fra direktoratets hjemmeside – hvorfor? Hvorfor skal vi have mindre og mindre offentlig indsigt med hvad der foregår i dansk fiskeri, i takt med at de elektroniske muligheder vokser? Det hænger ikke sammen. Ligesom det ikke hænger sammen i det meget vigtige udvalg for erhvervsfiskeriet § 6 udvalget. Her fik WWF Danmark en plads i april 2006 men den plads har stået tom de sidste 13 møder og det selv om WWF foruden sin faste plads også har en suppleant. Denne situation rejser spørgsmålet om det er miljø- og ressourcepolitisk forsvarligt i 2008 sådan som det foregår i det udvalg? Vi kender ikke de nærmere omstændigheder til hvorfor WWF ikke længere ønsker at deltage i dette udvalg og vi mener heller ikke det er Levende Hav's opgave at få det afklaret. Det er et politisk problem som der ikke tages hånd om. Levende Hav har mange gange foreslået, at vi får plads i det udvalg, men det har man ikke ønsket. Så i dag kan vi konstatere at udvalget reelt ikke har nogen miljøpolitisk repræsentation. Er det tilfredsstillende i 2008, hvor det ellers er blevet helt almindeligt i EU's fiskeriforvaltning, hvor Levende Hav deltager så godt vi kan med de midler og ansatte vi ikke har.

Afslutningsvis dette hjertesuk som vi har hørt det fra fiskerne. Vi hører meget om de store besværligheder fiskerne med fartøjer fra 10-15 meter har med at overholde den af fiskerne så forhadte 8 % regel. Reglen om at forskellen mellem logbog, tilmelding og endelig losning ikke må overstige 8 %. Fiskerne skal sige de, stå med en brevvægt for at sikre sig mod store bøder for overvægt. Ganske få kg. giver bøder. De små føler sig jaget i døgnets 24 timer, mens de undrende kan se til at de store gør hvad det passer dem - det hænger ikke sammen.

LANDSFORENINGEN LEVENDE HAV

The Danish Society for A Living Sea

I Levende Hav kunne vi såmænd godt leve med at fiskerne havde en 8-10 % regel når det gælder motorkraft, men vi kan ikke acceptere, at fiskerne kan have op til 3 gange så meget motorkraft som de har lov til. Ligeså lidt som vi kan leve med at fiskerne kan gøre det uden bekymring for at blive straffet. Det er således og fortsat ikke de enkelte fiskere vi er ude efter, det er de ansvarlige som tillader at ulovlighederne kan foregå.

Så det sidste spørgsmål på dette faldereb er: Hvad er det for en fiskeriforvaltning som du har fået ansvaret for fødevareminister Eva Kjer Hansen, er du, el. kan du være tilfreds?

Med venlig hilsen

Knud Andersen

Formand for Levende Hav

v/

Kurt Bertelsen

Projektkoordinator i Levende Hav

Lemvig den 30/4 2008

Landsforeningen Levende Hav er en almennyttige upolitisk forening som arbejder med og i havmiljøet. Foreningen har ansvaret for udviklingsprojekter i den 3. Verden og foreningen har siden 1995 været aktiv i dansk og europæiske fiskeripolitik. Foreningen har pt. 234 medlemmer og ingen ansatte.

Adresse:

Landsforeningen Levende Hav

Hemmedvej 59, Hemmed

8585 Glesborg

Telefon + 97 89 54 55

Mail: llh@levende-hav.dk

Hjemmesider:

www.levendehav.dk

www.havogklima.dk

www.arlsk.net